

Månadsrapport per februari 2026

Vård- och omsorgsnämnd

Innehållsförteckning

Ekonomi.....	3
Drift per verksamhet	3
Investeringar.....	15

Ekonomi

Drift per verksamhet

Driftsredovisning per verksamhet, tkr

Verksamhet	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan-feb	Utfall jan-feb	Avvikelse jan-feb	Utfall jan-feb föregående år
Vård och omsorg om äldre	821 334	-	-	134 854	136 671	-1 817	131 291
Hemtjänst	211 238	-	-	34 342	38 612	-4 269	36 082
Särskilt boende	518 550	-	-	85 573	82 812	2 761	78 538
Övrig äldreomsorg ¹	91 547	-	-	14 939	15 247	-309	16 671
Insatser enligt LSS/SFB	612 975	-	-	98 052	96 156	1 896	94 643
Bostad med särskild service LSS	353 658	-	-	56 527	55 601	926	53 976
Daglig verksamhet LSS	110 719	-	-	17 713	17 067	646	17 765
Övriga insatser enligt LSS/SFB ²	148 598	-	-	23 812	23 489	324	22 902
Insatser till personer med funktionsnedsättning (ej LSS/SFB)	110 704	-	-	17 900	17 414	485	16 402
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 521	-	-	253	194	59	190
Övriga verksamheter	12 289	-	-	1 954	1 815	139	1 878
Årets resultat	1 558 823	-	-	253 013	252 251	762	244 404

Vård- och omsorgsnämnden redovisar sammantaget ett överskott om 0,8 miljoner kronor. I dagsläget finns ingen bedömning över det förväntade helårsresultatet och den första prognosen kommer tas fram till den förstärkta månadsrapporten per april.

Nettokostnadsutveckling	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad för vård- och omsorgsnämnden (tkr)	239 688	244 404	252 251
Procentuell förändring för vård- och omsorgsnämnden (%)	8,7%	2,0%	3,2%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 3,2 procent vilket motsvarar 7,8 miljoner kronor. De största ökningarna avser bostad med särskild service enligt LSS, hemtjänst för äldre och särskilt boende för äldre som ökat med 1,6 miljoner kronor, 2,5 miljoner kronor respektive 4,3 miljoner kronor jämfört med föregående år. Den största minskningen avser korttidsboende för äldre som minskat med -1,3 miljoner kronor.

Vård och omsorg om äldre

Inom vård och omsorg för äldre redovisar nämnden ett underskott med -1,8 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse med -1,3 procent. Det största underskottet inom äldreomsorgen finns inom hemtjänst med en avvikelse om -4,3 miljoner kronor. Nämnden redovisar även underskott för korttidsboende och boendestöd. För övriga verksamheter inom äldreomsorgen redovisas överskott där det största överskottet finns inom särskilt boende med en avvikelse om 2,8 miljoner kronor.

Inom äldreomsorgen pågår ett arbete med att utveckla analys- och uppföljningsprocessen och öka fokus på bemanningsekonomi. Avsikten är även att förbättra analysen gällande kostnadsutvecklingen över tid och jämförelser mellan enheterna för att bättre förstå vad som påverkar kostnadsbilden och vilka åtgärder som

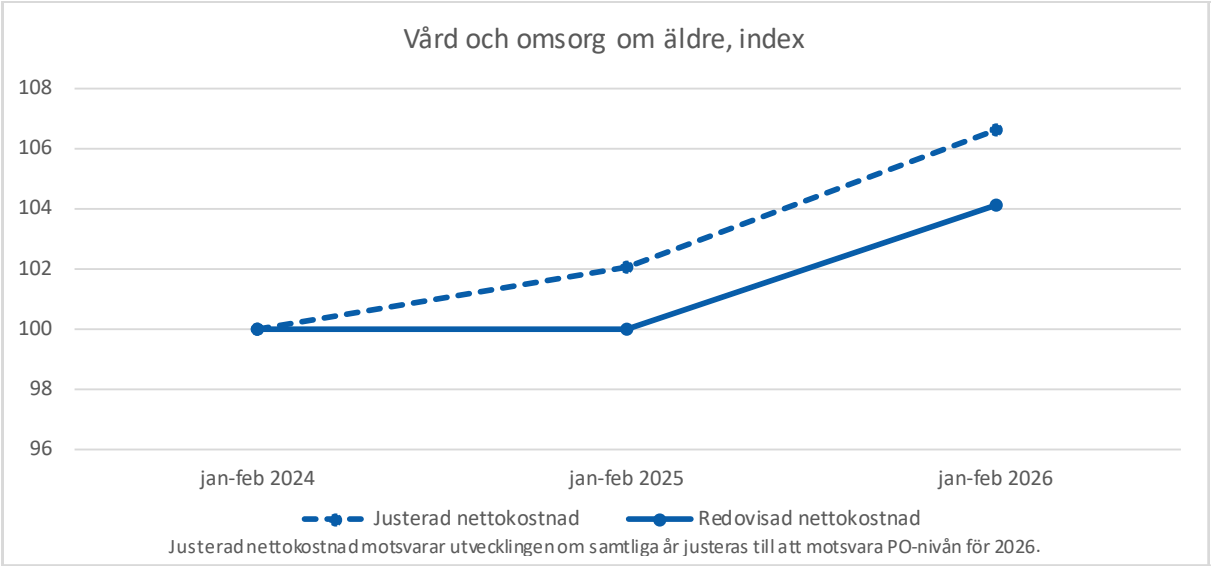
¹ Övrig äldreomsorg inkluderar korttidsboende, dagverksamhet, öppen verksamhet, kontaktpersoner SoL, boendestöd SoL samt övriga insatser i ordinärt boende.

² Övriga insatser enligt LSS/SFB inkluderar annan särskild anpassad bostad enligt LSS vuxna, barn & unga, personlig assistans enligt LSS och SFB, kontaktpersoner enligt LSS, korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS, korttidsstillsyn för skolorngdomar över 12 år enligt LSS och övriga insatser enligt LSS.

behövs för att säkra en budget i balans. Till den förstärkta månadsrapporten per april är målsättningen att den nya uppföljningsmodellen ska vara införd inom hemtjänst och särskilt boende.

Nettokostnadsutveckling	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad för vård och omsorg om äldre (tkr)	131 268	131 291	136 671
Procentuell förändring för vård och omsorg om äldre (%)	7,5%	0,0%	4,1%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden inom äldreomsorgen ökat med 4,1 procent eller 5,4 miljoner kronor. De största ökningarna avser hemtjänst och särskilt boende med 2,5 miljoner kronor respektive 4,3 miljoner kronor i ökade nettokostnader. Den största minskningen avser korttidsboende där nettokostnaden minskat med -1,3 miljoner kronor.

Hemtjänst

För hemtjänst till äldre redovisar nämnden ett underskott med -4,3 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse om -12,4 procent.

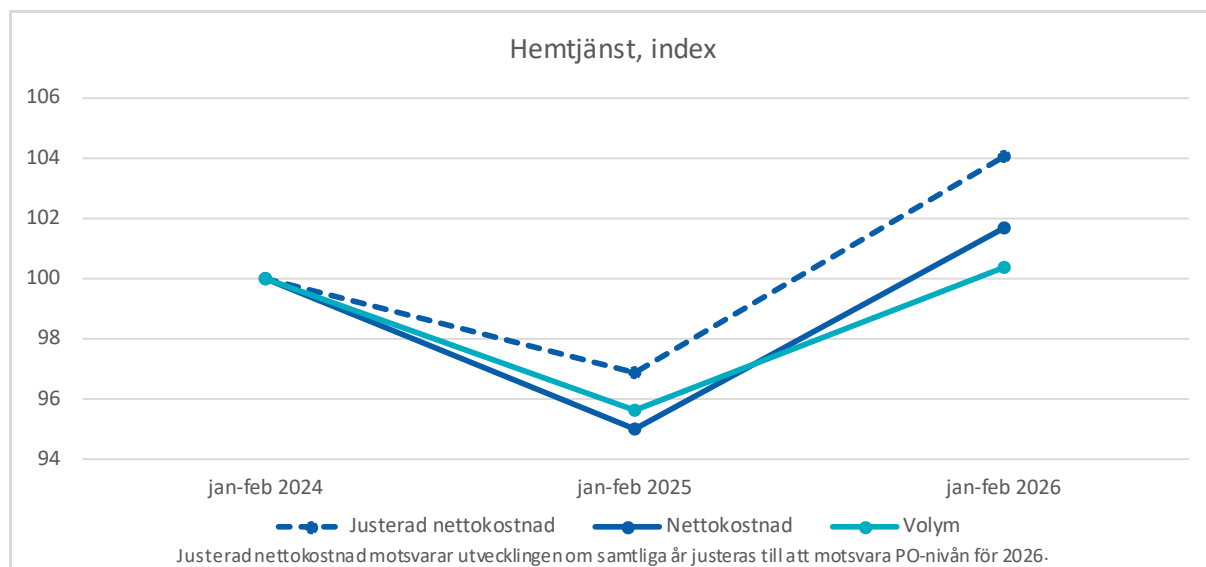
Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per februari
Bistånd volymbudget	407
Utförare	-6 140
Förvaltningsledning och stab	1 349
Verksamhet, sektion och myndighet	115
Summa	-4 269

Underskottet finns inom utförarorganisationen som redovisar ett underskott med 6,1 miljoner kronor. Den primära orsaken till underskottet är nuvarande ersättningsmodell där kompensationen bedöms vara för låg. Modellen kommer att förändras i början av 2027 vilket förväntas innebära att medel kan omdisponeras till egen regi. Detta innebär att åtgärdsbehovet, ur ett långsiktigt perspektiv, bedöms vara lägre än vad det redovisade resultatet visar. Baserat på de underlag som togs fram i samband med utformningen av den nya ersättningsmodellen bedöms preliminärt underskottet för helår, efter införande av ny modell, vara omkring 12 miljoner kronor. I samband med den förstärkta rapporten kommer en ny prognos tas fram och med det även en uppdaterad bild över det faktiska åtgärdsbehovet för budget i balans. Just nu pågår ett arbete för att identifiera möjliga åtgärder inom utförarverksamheten.

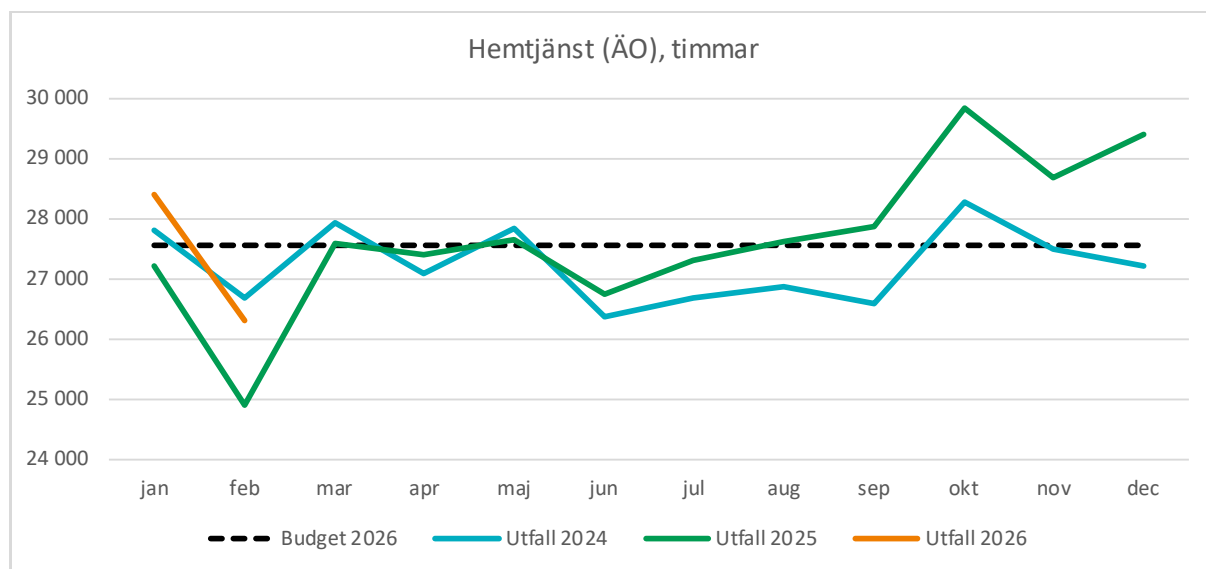
Hemtjänst	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad (tkr)	37 975	36 082	38 612
Nettokostnadsförändring (%)	8,3%	-5,0%	7,0%
Volymförändring (%)	4,3%	-4,4%	5,0%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 7,0 procent vilket motsvarar 2,5 miljoner kronor och volymen har ökat med 5,0 procent.

Den största kostnadsökningen avser personalkostnader som ökat med 2,8 miljoner kronor eller 11,5 procent. Kostnadsökningen bedöms i första hand bero på volym- och löneökningar men motverkas något av att personalomkostnadspåslaget minskat för 2026. Om påslaget hade varit oförändrat skulle personalkostnadsökningen varit 12,1 procent. Som en del av åtgärdsarbetet håller uppföljningsprocessen inom egen regi på att ses över. Avsikten är att göra det enklare att följa upp bemanningsplaneringen och att kunna säkerställa att den både matchar behovet och budgetutrymmet. Målsättningen är även att öka fokusen på kostnadsutvecklingen över tid och på jämförelser mellan enheterna i syfte att bättre förstå vad som påverkar kostnadsbilden.

Under de två första månaderna har både volymerna och nettokostnaderna ökat. Nettokostnadsökningen är något högre än volymökningen vilket kan väntas utifrån pris- och löneökningar. Det är för tidigt att analysera relationen mellan kostnads- och volymutveckling i någon större utsträckning med bara två månaders utfall och vidare analys kommer därför ske under kommande månader.

Antalet utförda timmar inom hemtjänsten har ökat jämfört med föregående år. För 2025 utfördes i snitt 26 060 timmar per månad under perioden och för 2026 har 27 355 timmar utförts per månad. I grunden har volymutvecklingen varit förhållandevis låg under de senaste tre åren och jämfört med 2024 är volymen i stort sett oförändrad. Jämfört med budget bedöms volymen i nuläget vara i linje med planeringen, men en prognos kommer tas fram i samband med den förstärka rapporten.

Särskilt boende

För särskilt boende inom äldreomsorgen redovisar nämnden ett överskott med 2,8 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse på 3,2 procent.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per februari
Bistånd volymbudget	6 058
Verksamhet, sektion och myndighet	1 510
Förvaltningsledning och stab	439
Utförare	-5 246
Summa	2 761

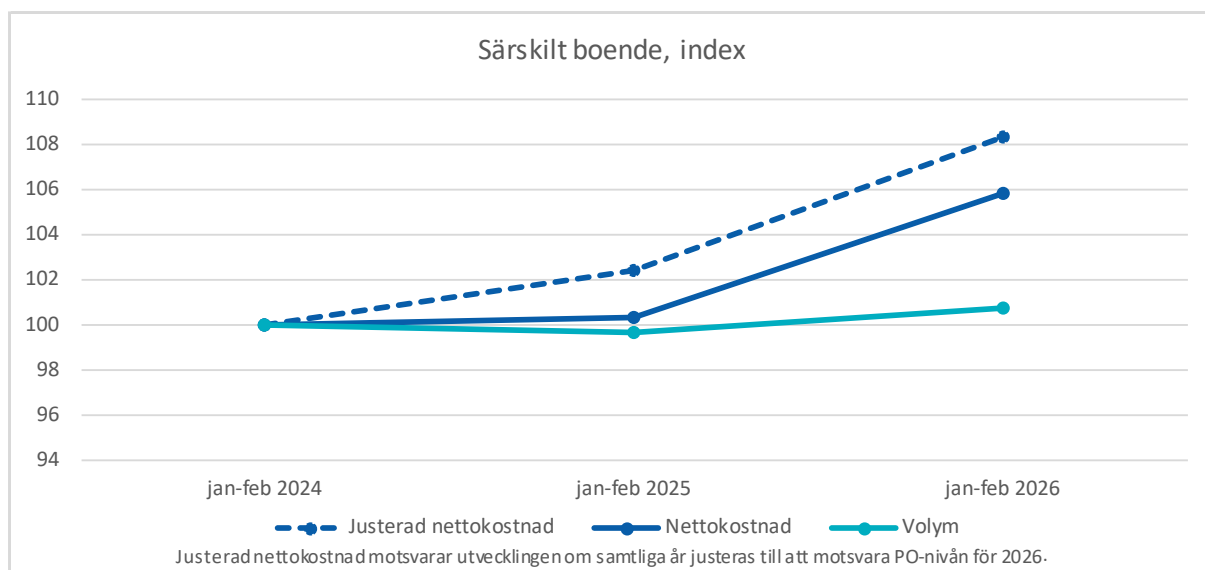
Överskottet finns i första hand inom volymbudgeten hos bistånd medan utföraren redovisar underskott. För volymbudgeten uppgår överskottet till 6,1 miljoner kronor som beror på att volymen minskat under slutet av 2025 vilket gör att antalet platser just nu är lägre än vad som förväntades vid budgetläggningen. Det är för tidigt för att bedöma hur volymen kommer utvecklas under året och den första prognosen kommer tas fram i samband med den förstärka månadsrapporten. En annan faktor som inverkar på den ackumulerade avvikelsen är att volymbudgeten är jämnt fördelad under året men att volymförändringar i praktiken sker successivt under året. Detta gör, under förutsättning att det sker en volymökning under året, att den redovisade avvikelsen är för hög i början av året.

För utföraren redovisas ett underskott med 5,2 miljoner kronor vilket i första hand avser personalkostnader. Inom verksamheten pågår ett arbete med att identifiera möjliga åtgärder och vilka effekter de kan ha på ekonomi och verksamheten. Precis som inom hemtjänsten ses också uppföljningsprocessen inom särskilt boende över i syftet att lättare kunna matcha bemanningsplaneringen mot behov och budgetutrymme. Detta gör det också lättare att identifiera åtgärdspotential som finns i verksamheten. I samband med den förstärka rapporten kommer en prognos tas fram och med det också en uppdaterad bild över det faktiska åtgärdsbehovet för budget i balans.

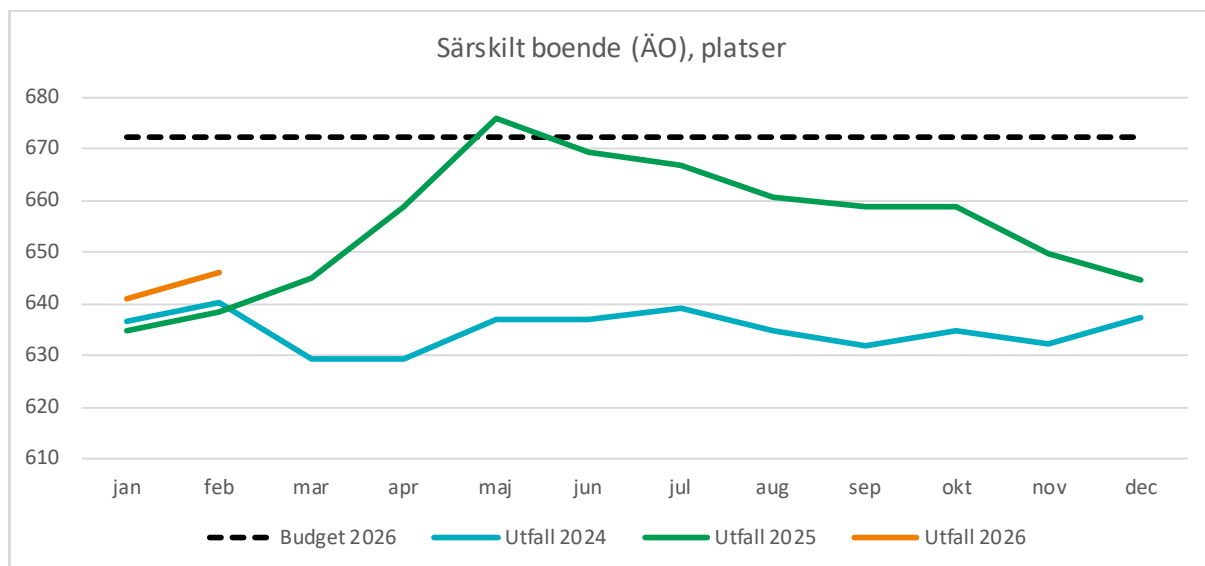
Särskilt boende	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad (tkr)	78 267	78 538	82 812
Nettokostnadsförändring (%)	6,2%	0,3%	5,4%
Volymförändring (%)	4,7%	-0,3%	1,1%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 5,4 procent vilket motsvarar 4,3 miljoner kronor medan volymerna har ökat med 1,1 procent.

Den största kostnadsökningen avser köp av verksamhet som ökat med 5,4 miljoner kronor vilket både beror på ökat behov av externa platser och prisökningar. Eftersom Västergården fortsatt inte är i full drift efter fjolårets brand är kapaciteten inom egen regi lägre än i början av 2025 vilket innebär ett ökat behov av externa platser. Inom särskilt boende har en särskild satsning gjorts inför 2026 där ersättningarna inom ramen för lag om valfrihetssystem (LOV) höjdes med nästan 8 procent. För perioden motsvarar det en kostnadsökning med 2 miljoner kronor för köp av verksamhet.

Under de två första månaderna har både volymerna och nettokostnaderna ökat. Nettokostnadsökningen är högre än volymökningen vilket kan väntas utifrån pris- och löneökningar. Det är för tidigt att analysera relationen mellan kostnads- och volymutveckling i någon större utsträckning med bara två månaders utfall och vidare analys kommer därför ske under kommande månader.

Antalet platser inom särskilt boende har ökat jämfört med samma period föregående år. För 2025 uppgick den genomsnittliga volymen till 636 platser per månad för perioden och för 2026 har genomsnittsvolymen uppgått till 643 platser. I samband med budgetläggningen förväntades den genomsnittliga helårsvolymen var 672 platser. Volymutvecklingen har ingen tydlig trend inom särskilt boende vilket gör det svårt att bedöma hur antalet platser kommer utvecklas under året. För att ha ett bättre bedömningsunderlag kommer den första prognosen tas fram i samband med den förstärkta månadsrapporten per april.

Övrig äldreomsorg³

För övriga insatser inom äldreomsorgen redovisar nämnden ett underskott om -0,3 miljoner kronor vilket motsvarar en avvikelse med -2,1 procent.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per februari
Utförare	-1 176
Bistånd volymbudget	519
Förebyggande	167
Verksamhet, sektion och myndighet	100
Förvaltningsledning och stab	82
Summa	-309

Avvikelsen finns inom utförarverksamheten och avser i första hand korttidsboende som redovisar ett underskott med 1,1 miljoner kronor. Egen regi finansieras genom ett anslag vilket, i samband med detaljbudgeteringen, sänktes med nästan 7 miljoner kronor eftersom verksamheten bedömde att kostnadsbilden var lägre än tidigare beräknat. I dagsläget finns det en osäkerhet i huruvida den bedömningen var korrekt och en ny bedömning kommer därför göras i samband med den förstärkta månadsrapporten.

Övrig äldreomsorg	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad (tkr)	15 026	16 671	15 247
Nettokostnadsförändring (%)	12,7%	10,9%	-8,5%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden minskat med -8,5 procent vilket motsvarar -1,4 miljoner kronor. Minskningen avser i första hand korttidsboende och egen regi men även för externa köp har kostnaden minskat gällande korttidsboende. Minskningen kan kopplas till lägre volymer.

Insatser enligt LSS/SFB

För insatser enligt LSS/SFB redovisar nämnden per februari ett överskott på 1,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv avvikelse på 1,9 procent jämfört med budget. Samtliga verksamhetsområden uppvisar positiva

³ Avser korttidsboende, dagverksamhet, förebyggande verksamhet, turbundna resor, kontaktpersoner samt boendestöd.

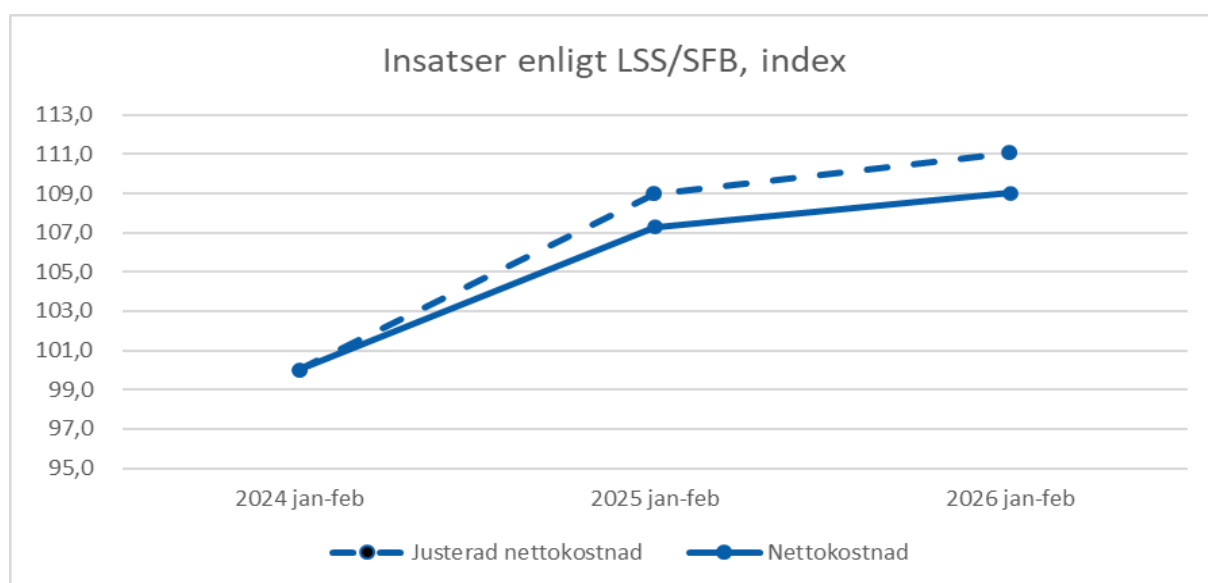
budgetavvikelser. Bostad med särskild service enligt LSS redovisar ett överskott på 0,9 miljoner kronor, daglig verksamhet enligt LSS 0,6 miljoner kronor och övriga insatser enligt LSS 0,3 miljoner kronor.

Inom utförarorganisationen redovisas ett underskott om -1,8 miljoner kronor per februari, medan volymbudgeten för bistånd visar ett överskott på 3,6 miljoner kronor.

Nettokostnadsutveckling	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad för insatser enligt LSS/SFB (tkr)	88 219	94 643	96 156
Procentuell förändring för insatser enligt LSS/SFB (%)	11,0%	7,3%	1,6%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 1,6 procent, vilket motsvarar 1,5 miljoner kronor. De största kostnadsökningarna avser köp av verksamhet samt varor och tjänster, som har ökat med 0,2 respektive 0,3 miljoner kronor, samt personalkostnader som har ökat med 2,6 miljoner kronor. Ökningen av personalkostnader återfinns inom samtliga tre verksamhetsområden.

Personalkostnaderna har totalt ökat med 4,7 procent jämfört med föregående år. När hänsyn tas till skillnader i personalomkostnadspåslag mellan åren motsvarar detta dock en faktisk ökning på 2,9 miljoner kronor, eller 5,2 procent. Justerat för detta innebär det att den totala nettokostnaden för insatser enligt LSS/SFB har ökat med 1,8 miljoner kronor, motsvarande 1,9 procent.

Bostad med särskild service enligt LSS

För bostad med särskild service enligt LSS redovisar nämnden ett överskott med 0,9 miljoner kronor per februari. Detta motsvarar en positiv budgetavvikelse om 1,6 procent.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per februari
Bistånd volymbudget	1 633
Verksamhet, sektion och myndighet	-170
Förvaltningsledning och stab	217
Utförare	-754
Summa	926

Bistånds volymbudget, förvaltningsledning och stab redovisar en positiv budgetavvikelse per februari, medan utföraren inom egen regi och verksamhet sektion och myndighet redovisar negativa budgetavvikelser per februari. De största överskotten återfinns inom biståndets volymbudget med 1,6 miljoner kronor. Överskottet inom biståndets volymbudget beror på att antalet platser har varit lägre än budgeterat med motsvarande 10 platser per februari. Volymbudgeten baseras på det kända behovet av antal platser, justerat för förväntade förändringar under året. I beräkningarna beaktas både in- och utflöden av personer samt lokalbehovsprognos och befolkningsprognos.

Utförarverksamheten redovisar en budgetavvikelse motsvarande -0,8 miljoner kronor per februari. Inom utförarverksamheten pågår en omställning i linje med arbetet utifrån stödkedjan, där verksamheten strävar efter att erbjuda rätt stöd på rätt nivå utifrån brukarnas behov. Som en del i detta arbete pågår en profilering av ett av

kommunens boenden mot en inriktning för äldre personer. I den aktuella enheten är idag nästan samtliga platser belagda av äldre brukare.

Omställningen av platser är en omfattande process som förutsätter att rätt förutsättningar finns för att en plats ska kunna ställas om. I nuläget finns ingen fastställd tidsplan för när den sista platsen kan ställas om. Syftet med omställningen är att säkerställa att brukarna får rätt stöd utifrån sina behov samt att skapa en mer effektiv verksamhet genom att samordna brukare med liknande behov.

En av enheterna har under 2025 deltagit i projektet Heltid som norm. Projektet utökas under 2026 med ytterligare en enhet med start i mars. Den utökade tjänstgöringsgraden hos berörd personal förväntas i första hand användas för att möta befintliga verksamhetsbehov som tidigare hanterades genom vikarier. Om merkostnader uppstår på grund av att utökningen av arbetstid inte kommer till nytta förväntas verksamheten erhålla ersättning för merkostnaderna. Dessa medel finns avsatta inom förvaltningsledning och stab.

Under 2026 har verksamheterna i egen regi övergått till anslagsfinansiering. Det innebär att verksamheten nu finansieras utifrån en fast budgetram i stället för den tidigare ersättningsmodellen som baserades på dygnersättning per belagd plats i service- och gruppbostad. Förutsättningarna för verksamheten har analyserats och anslaget har beräknats till 183,5 miljoner kronor för 2026 helåret, baserat på en förväntad beläggning på 98 procent. Verksamheten omfattar totalt 179 platser i egen regi, varav 88 platser i servicebostad och 91 platser i gruppbostad.

Bostad med särskild service LSS	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad (tkr)	52 494	53 976	55 601
Nettokostnadsförändring (%)	15,8%	2,8%	3,0%
Volymförändring (%)	3,0%	2,3%	-1,2%

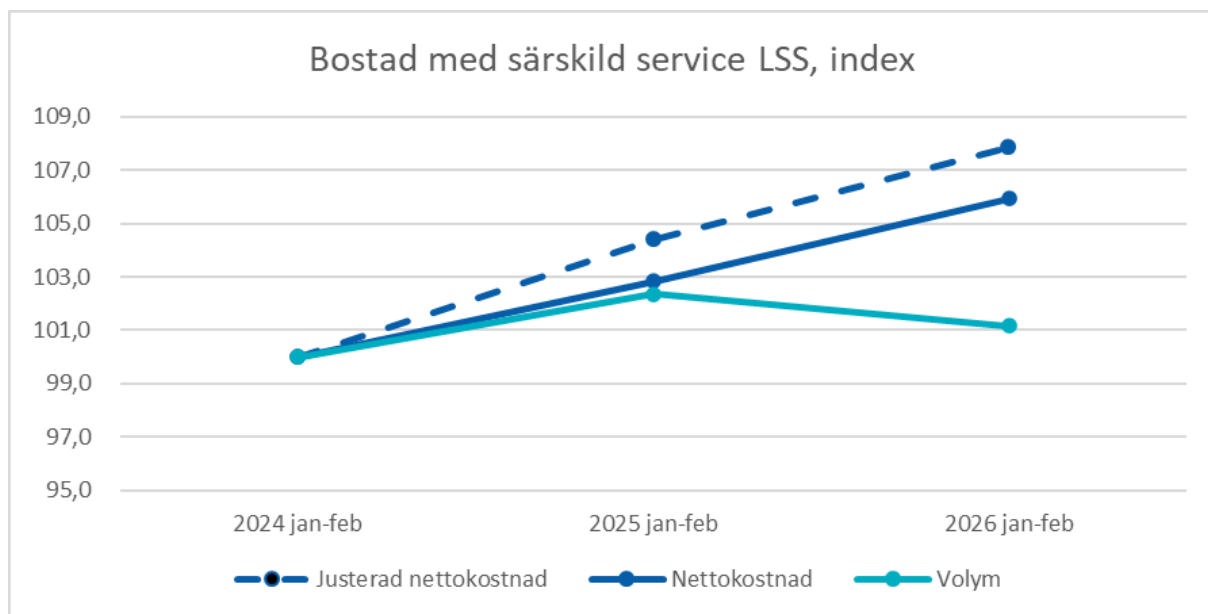
Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 3 procent, motsvarande 1,6 miljoner kronor, trots att det totala antalet platser minskat med -1,2 procent. I jämförelse med föregående år är fördelningen mellan egen regi och externt placerade brukare oförändrad med 69 procent respektive 31 procent.

För att motverka kostnadsutvecklingen har biståndsenheten sedan 2024 förstärkt uppföljningsarbetet genom att tillsätta en verksamhetsplanerare med uppdrag att systematiskt följa de ersättningsnivåer som ligger till grund för ersättningen till utförarna. Inför 2026 begränsas uppföljningen till externa utförare, eftersom verksamheten i egen regi övergår till anslagsfinansiering. Detta innebär att ersättningsnivåerna upphör och därmed även behovet av att följa upp dem. Verksamheten har också arbetat aktivt med stödkedjan, vilket har gjort det möjligt för vissa personer att flytta till mindre omfattande och därmed mer kostnadseffektiva boendeformer.

Externa placeringar präglas ofta av hög komplexitet kopplad till psykiatri, säkerhet och resurskrävande boendelösningar. Kostnadsutvecklingen har samtidigt förstärkts av prisökningar inom både ramavtal och direktupphandlingar, där uppräkningskopplade till OPI varit nödvändiga för att kunna behålla och förlänga avtal. Arbetet med stödkedjan, inklusive profilboenden och motivationsinsatser, pågår som en långsiktig strategi men har ännu begränsade effekter på kort sikt.

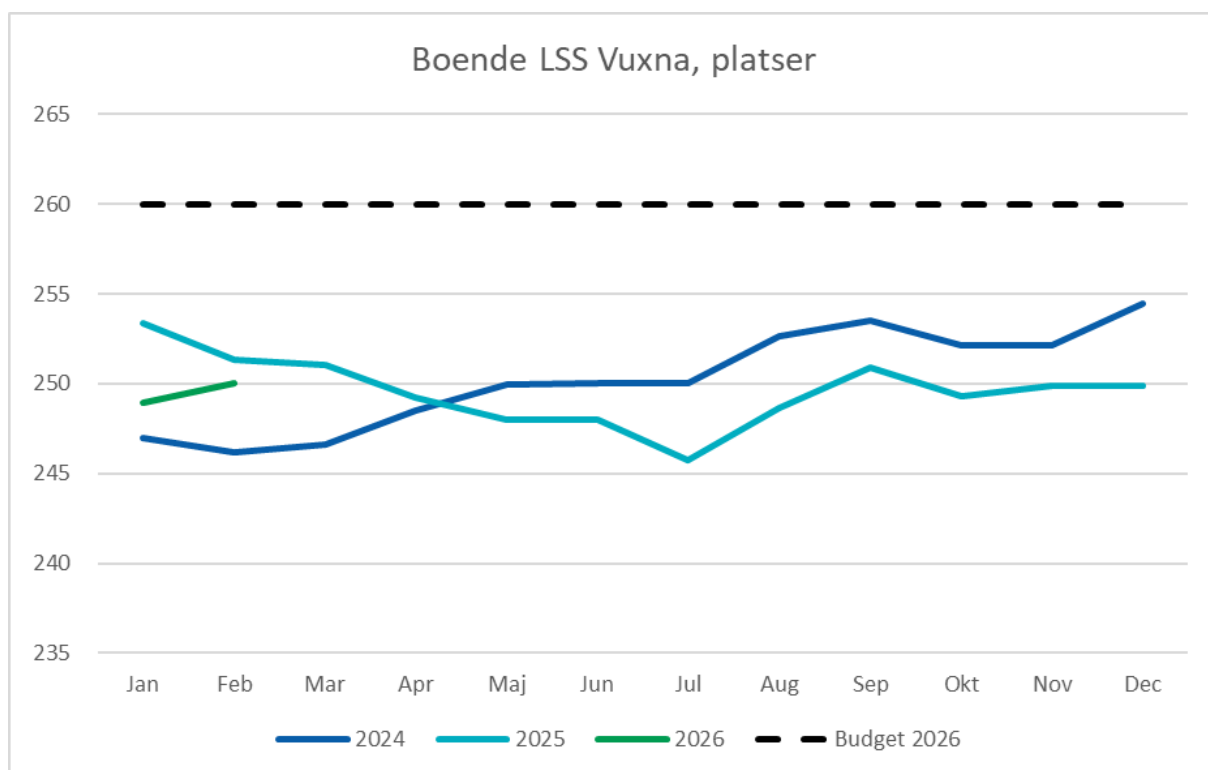
Den största kostnadsökningen inom volymbudgeten avser köp av verksamhet, som har ökat med 0,6 miljoner kronor, motsvarande 2,7 procent. Av denna ökning kan 0,7 miljoner kronor förklaras av högre priser, medan -0,2 miljoner kronor kan hänföras till det minskade behovet av externt köpta platser.

Den redovisade personalkostnaden har ökat med 1,7 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,3 procent. Om utfallet justeras för personalomkostnadspålägget för 2026 har personalkostnaderna ökat med 5,8 procent vilket motsvarar 1,8 miljoner kronor. Det är i första hand löneökningarna som bidrar till denna kostnadsökning mellan åren.

Den justerade nettokostnaden har totalt ökat med 7,8 procent mellan 2024 och 2026. Ökningstakten har dock avtagit under det senaste året och uppgår till endast 3,5 procent mellan 2025 och 2026, jämfört med 4,4 procent mellan 2024 och 2025. Under samma period har nettokostnaden ökat med totalt 5,9 procent, varav 2,8 procent under 2024–2025 och 3,1 procent under 2025–2026.

Samtidigt har volymen ökat med 1,2 procent under perioden. Att volymen inte ökar i samma takt som justerade nettokostnaden och nettokostnaden indikerar en viss ökning av kostnad per volymenhet. Detta kan delvis förklaras av att prisuppräknningar och övriga kostnadsökningar.

Volymutvecklingen under de två första månaderna 2026 indikerar en minskning jämfört med motsvarande period 2025, motsvarande 1,2 procent. Under perioden januari till februari uppgår behovet till 249 respektive 250 platser. Av dessa utförs cirka 69 procent i egen regi, medan 31 procent tillgodoses genom extern regi och entreprenad.

När det gäller volymutvecklingen noterar verksamheten ett ökat inflöde av ansökningar, främst till följd av att fler personer diagnostiseras med autism. Samtidigt bedrivs ett strategiskt arbete med fokus på ökad självständighet,

där alternativa insatser till boende används för att stärka individens förmåga att leva självständigt. Detta bidrar till att fler personer kan bo kvar i ordinärt boende och dämpar därmed behovet av nya boendeplatser.

Daglig verksamhet enligt LSS

För daglig verksamhet enligt LSS redovisar nämnden en positiv budgetavvikelse på 0,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,7 procent av budgeten.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per februari
Bistånd volymbudget	476
Verksamhet, sektion och myndighet	-83
Förvaltningsledning och stab	88
Utförare	164
Summa	646

Underskott redovisas inom verksamhet, sektion och myndighet motsvarande -0,1 miljoner kronor per februari. Samtidigt redovisar övriga organisationen ett överskott som redogörs för i tabellen ovan. Största överskottet återfinns inom bistånds volymbudget som uppgår till 0,5 miljoner kronor per februari.

Överskottet inom volymbudgeten kan förklaras av att faktiska volymer under perioden varit lägre än vad som budgeterats, vilket innebär lägre kostnader för perioden. När det gäller överskottet hos kommunens egna utförare beror detta främst på lägre personalkostnader än budgeterat, samtidigt som intäkterna under perioden varit något lägre än beräknat.

Daglig verksamhet LSS	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad (tkr)	16 486	17 765	17 067
Nettokostnadsförändring (%)	14,3%	7,8%	-3,9%
Volymförändring (%)	7,0%	12,9%	-0,6%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden för daglig verksamhet enligt LSS minskat med -3,9 procent, vilket motsvarar -0,7 miljoner kronor. Under samma period har antalet personer med insatsen daglig verksamhet minskat med -0,6 procent. Motsvarande -0,4 miljoner av nettokostnadsminskningen återfinns hos kommunens egna utförare där man aktivt arbetar med effektiviseringar.

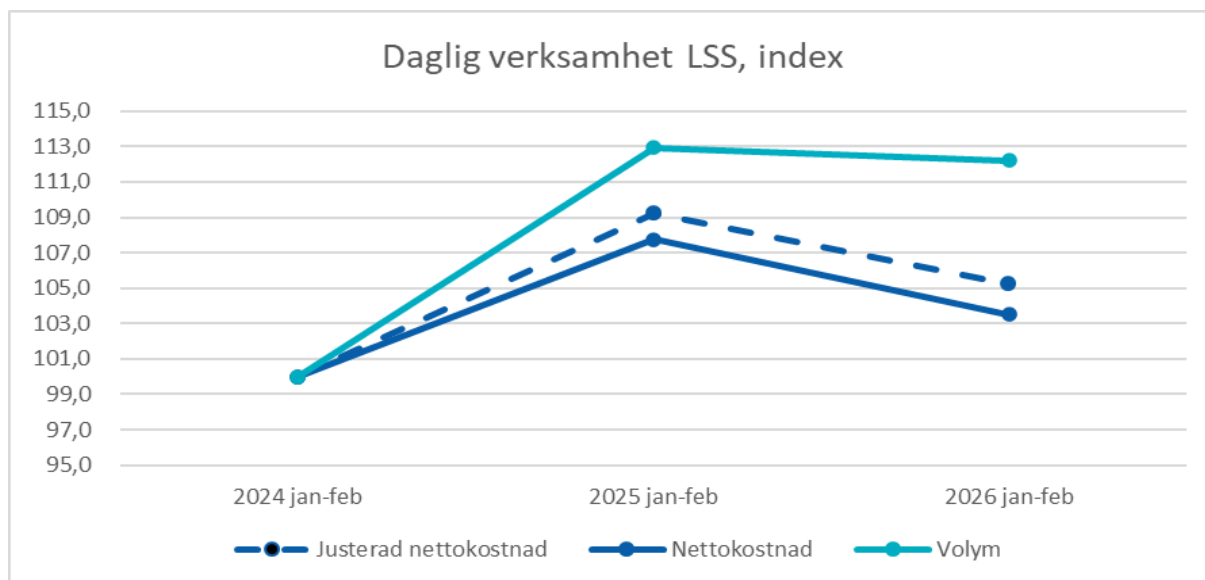
Den största kostnadsminskningen avser köp av verksamhet, som minskat med -0,8 miljoner kronor, motsvarande -11,3 procent jämfört med föregående år. Minskningen beror främst på lägre volym för externa platser, vilket motsvarar -0,9 procent, men även kostnaden per volym har minskat med -10,5 procent.

Att kostnaden per volym minskat har sin förklaring i att verksamheten under 2025 gick över till en ny ersättningsmodell som trädde i kraft i mars 2025. Nuvarande jämförelse görs därför mot den tidigare modellen, där avdrag för frånvaro gjordes. Inom daglig verksamhet är ersättningsmodellen komplex, med 14 olika nivåer beroende på omfattning och behov. För 2025 har modellen dessutom justerats så att avdrag för frånvaro inte längre görs.

Som en följd har ersättningen per dag sänkts för att ur ett helårsperspektiv vara kostnadsneutral. Denna förändring förväntas ge lägre kostnader under vår- och höstperioderna, medan kostnaderna under sommaren kan öka eftersom ersättningen inte längre reduceras vid semesterfrånvaro.

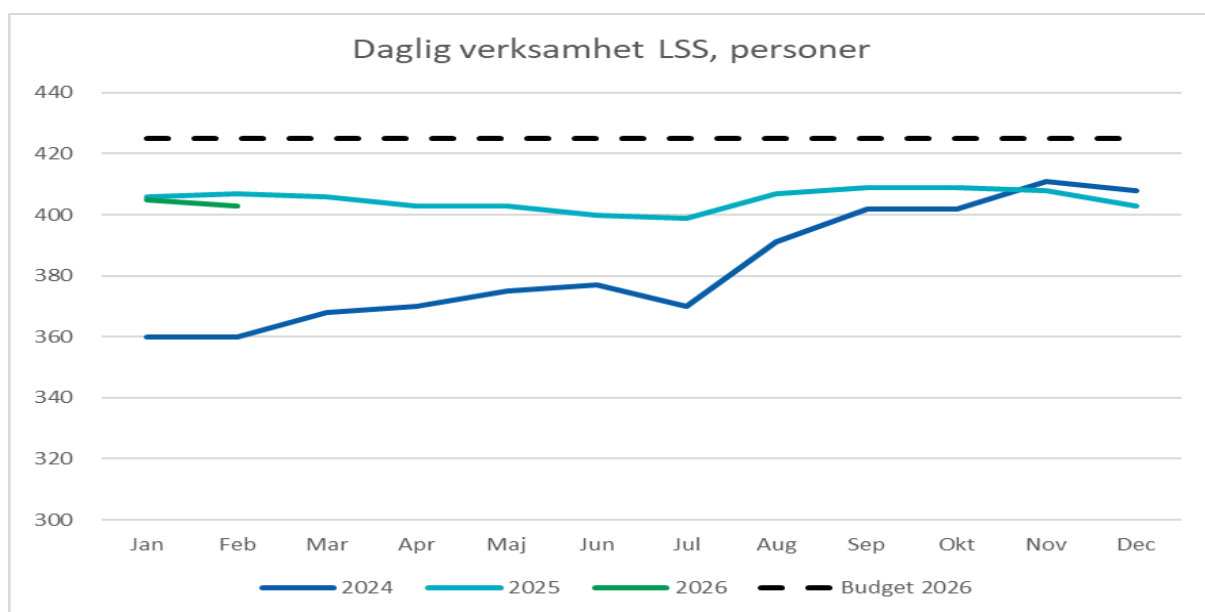
Inom egen regi, utförarverksamhet, har volymen minskat för perioden med -0,4 procent samtidigt som nettokostnaden ökat med 0,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 1,3 procent jämfört med föregående år. Detta innebär att verksamheten har blivit mer kostnadseffektiv hänsyn taget till löneuppräknings och övriga årliga uppräknings.

Den redovisade personalkostnaden har ökat med 0,5 miljoner kronor vilket motsvarar 5,7 procent. Om utfallet justeras för personalomkostnadstillägget har personalkostnaderna ökat med 6,2 procent vilket motsvarar 0,5 miljoner kronor. Det är framför allt löneökningarna som bidrar till kostnadsökningen.

Den justerade nettokostnaden har totalt ökat med 5,2 procent under perioden januari till februari 2024–2026, men har samtidigt minskat med 4,0 procent mellan januari till februari 2025 och 2026. Nettokostnaden har totalt ökat med 3,5 procent under samma period, för att därefter minska med 4,2 procent mellan 2025 och 2026.

Volymen har totalt sett ökat med 12,2 procent under perioden, medan den endast minskat marginellt med 0,7 procent mellan 2025 och 2026.

Under de tre senaste åren har statistiken visat ett ökat inflöde av brukare till daglig verksamhet enligt LSS. Under 2026 hade i genomsnitt 404 personer verkställda beslut om insatsen, varav 60 procent verkställdes inom egen regi. Motsvarande siffror för 2025 var 389 personer med verkställt beslut, varav 60 procent hanterades inom egen regi och 40 procent inom extern regi. Antalet personer förväntas fortsätta öka och uppnå den budgeterade nivån på 425 i genomsnitt.

Historiken visar att volymökningen framför allt sker efter sommaren, vilket beror på att många individer avslutar sin skolgång och därmed blir aktuella för insatsen. För att dämpa volymökningen arbetar verksamheten med åtgärder som stödjer individers möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden. Som en del i detta har verksamheten under perioden haft samverkansmöten med Samordningsförbundet och tagit del av deras arbete, och förvaltningen har framöver möjlighet att remittera brukare till förbundet.

Orsaken till att volymutvecklingen har avtagit är att en del personer som har fått beslut om daglig verksamhet väljer att inte verkställa insatsen. Det rör sig om en svärmotiverad grupp som av olika skäl avstår från att påbörja sin insats. Samtidigt har sektionen haft svårigheter att verkställa beslut för personer med omfattande behov, främst på grund av platsbrist inom daglig verksamhet. Detta har lett till en förskjutning i tiden mellan fattade beslut och faktisk verkställighet.

Övriga insatser enligt LSS/SFB⁴

För övriga insatser enligt LSS/SFB redovisar nämnden ett överskott om 0,3 miljoner kronor per februari, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1,4 procent.

De största underskotten återfinns inom personlig assistans och korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS, med en budgetavvikelse på -0,2 miljoner kronor respektive -0,2 miljoner kronor. Medan boende enligt LSS för barn och unga redovisar en budgetavvikelse motsvarande 0,5 miljoner kronor.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per februari
Bistånd volymbudget	1 467
Verksamhet, sektion och myndighet	-101
Förvaltningsledning och stab	161
Utförare	-1 203
Summa	324

Den största negativa avvikelsen per februari återfinns inom utförarverksamheten och uppgår till -1,2 miljoner kronor. Samtidigt redovisas ett överskott inom biståndsvolymbudgeten motsvarande 1,5 miljoner kronor.

Utförarverksamheten i egen regi redovisar underskott inom insatserna personlig assistans samt korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS, motsvarande -0,7 miljoner kronor respektive -0,6 miljoner kronor. Underskottet inom personlig assistans kan huvudsakligen härledas till övertalighet i personalgruppen, vilket uppstått till följd av att brukare har bytt utförare eller att enskilda assistenter har valts bort. Underskottet inom korttidsvistelse utanför hemmet kan i sin tur kopplas till en ökad vårdtyngd, där brukare har behov av särskild kompetens eller dubbelbemanning. Verksamheten arbetar kontinuerligt med åtgärder som syftar till att utveckla brukarnas förmågor och därigenom anpassa insatserna mer effektivt.

Överskottet inom biståndsvolymbudgeten kan främst hänföras till insatserna boende enligt LSS för barn och unga samt personlig assistans, vilka per februari redovisar överskott om 0,5 miljoner kronor vardera. Överskottet inom boende enligt LSS för barn och unga förklaras av lägre volymer än budgeterat under perioden. Överskottet inom personlig assistans är i huvudsak kopplat till ej utbetalda sjuklöner under perioden januari till februari.

Övriga insatser enligt LSS/SFB	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad (tkr)	19 238	22 902	23 489
Nettokostnadsförändring (%)	-2,5%	19,0%	2,6%

Jämfört med föregående år har den redovisade nettokostnaden ökat med 2,6 procent, vilket motsvarar en ökning om 0,6 miljoner kronor. Den största förändringen avser insatsen boende enligt LSS för barn och unga, där nettokostnaden har ökat med 0,8 miljoner kronor jämfört med föregående år. En bidragande orsak är att volymen för insatsen har ökat från tre till fem brukare under perioden januari–februari 2026 jämfört med motsvarande period 2025.

Vidare har kostnaderna för köp av verksamhet ökat med 0,6 miljoner kronor jämfört med föregående år, men även personalkostnader. Kostnadsökningen kan främst hänföras till ökade volymer samt prisökningar, men kostnadsökningen för persona är kopplat till löneuppräknings.

⁴ Övriga insatser enligt LSS/SFB inkluderar annan särskild anpassad bostad enligt LSS, vuxna, boende enligt LSS, barn & unga, personlig assistans enligt LSS, personlig assistans enligt SFB, övriga insatser enligt LSS, kontaktpersoner enligt LSS, korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS och korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år enligt LSS.

Insatser till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet insatser till personer med funktionsnedsättning redovisar nämnden 0,5 miljoner kronor i överskott för perioden, vilket motsvarar 2,7 procent i budgetavvikelse.

Fördelning av budgetavvikelse inom organisationen, tkr	Avvikelse per februari
Bistånd volymbudget	607
Verksamhet, sektion och myndighet	-13
Förvaltningsledning och stab	372
Utförare	-481
Summa	485

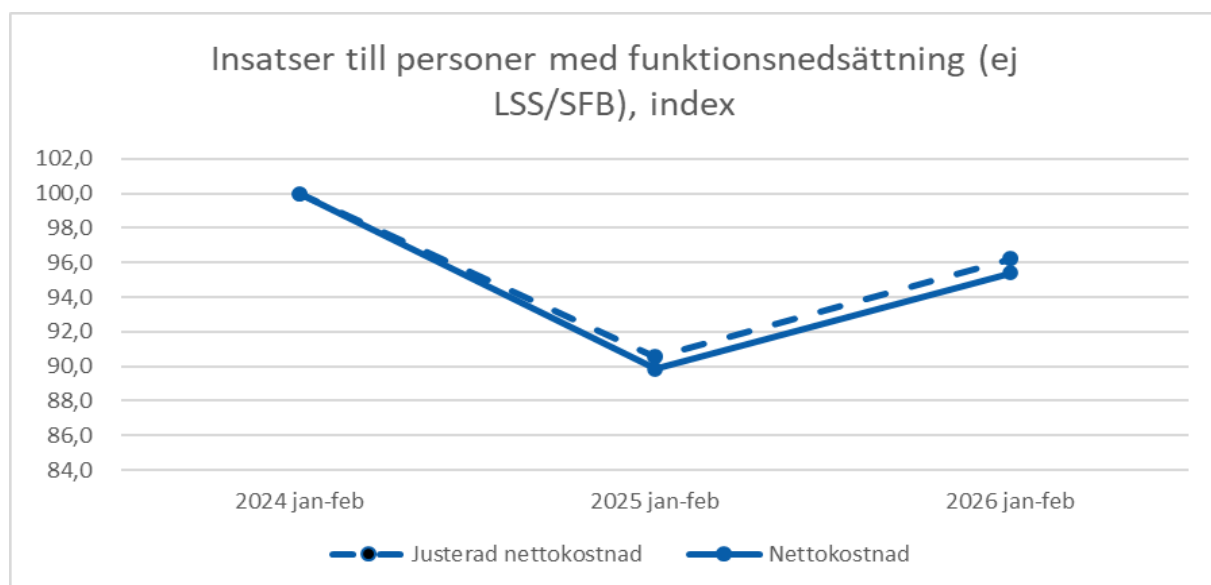
Ur ett organisatoriskt perspektiv är det främst inom utförarverksamheten som underskott redovisas. Den totala budgetavvikelsen uppgår där till -0,5 miljoner kronor och är huvudsakligen hänförlig till verksamheterna boendestöd och hemtjänst, där kostnaderna överstiger budget för perioden.

Biståndets volymbudget redovisar samtidigt ett överskott om 0,6 miljoner kronor per februari. Överskottet förklaras främst av lägre volymer än budgeterat inom HVB-boende, motsvarande 0,6 miljoner kronor, samt lägre kostnader för särskilt boende om 0,8 miljoner kronor, där placeringskostnaderna varit lägre än budgeterad nivå. Samtidigt redovisas ett underskott inom turbundna resor, vilket främst kan hänföras till ett högre antal genomförda resor än budgeterat.

Nettokostnadsutveckling	jan-feb 2024	jan-feb 2025	jan-feb 2026
Nettokostnad för insatser till personer med funktionsnedsättning (tkr)	18 254	16 402	17 414
Procentuell förändring för insatser till personer med funktionsnedsättning (%)	8,4%	-10,1%	6,2%

Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 6,2 procent, vilket motsvarar 1,0 miljoner kronor. Den största kostnadsökningen avser personalkostnader och köp av verksamhet, som har ökat med 0,7 miljoner kronor respektive 0,3 miljoner kronor, motsvarande 15,9 procent respektive 2,7 procent. Ökningen kan främst kopplas till insatser inom korttidsboende, särskild bostad samt turbundna resor, där kostnaderna har ökat med 0,4 miljoner kronor, 0,3 miljoner kronor respektive 0,3 miljoner kronor.

Personalkostnaderna har ökat med 0,7 miljoner kronor jämfört med föregående år. Även efter justering för skillnader i personalomkostnadspåslag mellan åren kvarstår ökningen på samma nivå, vilket motsvarar en ökning om 16,4 procent. Sammantaget innebär detta att nettokostnaden för insatser till personer med funktionsnedsättning har ökat med 1,0 miljoner kronor, motsvarande cirka 6,1 procent jämfört med föregående år.

Investeringar

Nämndens investeringar

Nämndens investeringar, tkr

Investering	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan-feb	Utfall jan-feb	Avvikelse jan-feb
Investeringar särskilt boende	3 900	-	-	650	175	475
Investeringar ordinärt boende	500	-	-	83	0	83
Summa investeringar	4 400			733	175	558